

Enkelvoudig programmeringsdocument 2026-2028

Samenvatting

Figuur 1: [EPD 2026-2028](#)

Het enkelvoudig programmeringsdocument (EPD) is het institutionele programmeringsinstrument van het Asielagentschap van de Europese Unie (EUAA) en dient als financieringsbesluit voor de operationele activiteiten van het Agentschap. In het EPD wordt de meerjarige en jaarlijkse planning van activiteiten en middelen van het Agentschap uiteengezet, waarbij wordt gezorgd voor samenhang tussen strategische doelstellingen, operationele activiteiten en de toewijzing van middelen.

Het EPD 2026-2028 is op 30 september 2025 door de raad van bestuur goedgekeurd. Tijdens de programmeringsperiode zal het Agentschap prioriteit geven aan de effectieve uitvoering van het migratie- en asielpact (“het pact”) en de uitvoering van zijn toezichtstaak, waarbij het de nodige flexibiliteit behoudt

om in te spelen op veranderende migratietrends en mogelijke crises die aanpassingen van de operationele doelstellingen en de financiële planning kunnen vereisen.

Strategische context

Het EPD 2026-2028 is opgesteld tegen de achtergrond van aanhoudende migratiedruk en veranderende asielbehoeften in de lidstaten. Ondanks de vooruitgang die is geboekt bij de ontwikkeling van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS), bestaan er tussen de lidstaten nog steeds aanzienlijke verschillen in procedurele benaderingen, erkenningspercentages, soorten verleende bescherming en opvangvoorzieningen. Deze verschillen spelen een rol bij secundaire bewegingen en ondermijnen de doelstelling om een uniforme behandeling van verzoekers in de hele Unie te waarborgen.

Het migratie- en asielpact heeft tot doel deze tekortkomingen aan te pakken door de paraatheid te versterken, de crisisrespons te verbeteren en een doeltreffender

evenwicht te vinden tussen solidariteit en verantwoordelijkheid. Aangezien de wetgevingsinstrumenten ervan in juni 2026 van toepassing worden, zal het pact geleidelijk de rol van het Agentschap bij de ondersteuning van een goed functionerend GEAS versterken. Bijgevolg zal de werkdruk van het EUAA, die al is toegenomen na de goedkeuring van het pact, naar verwachting verder stijgen, zowel wat betreft de permanente als wat betreft de operationele activiteiten.

In dit verband is in februari 2024 overeenstemming bereikt over de herziening van het meerjarig financieel kader 2021-2027, die voorziet in een extra bedrag van 190 miljoen EUR voor het EUAA tot 2027. Deze verhoging is bedoeld om het Agentschap in staat te stellen de uitvoering van het pact te ondersteunen.

Actieplan en prioriteiten voor 2026-2028

Figuur 2: [EUAA-strategie 2024-2029](#)

Het EPD is afgestemd op de beleidsprioriteiten van de Europese Commissie voor 2024-2029 op het gebied van migratie en asiel, om de samenhang met bredere EU-doelstellingen te waarborgen. Op basis van de EUAA-strategie 2024-2029 worden in het meerjarig werkprogramma de doelstellingen van het Agentschap vastgelegd voor vier belangrijke werkterreinen: operationele ondersteuning, opleiding en professionele ontwikkeling, kennis op het gebied van asiel, en horizontale activiteiten. In het werkprogramma worden zeven strategische doelstellingen voor de periode 2026-2028 vastgesteld.

In het jaarlijkse werkprogramma voor 2026 worden deze strategische doelstellingen omgezet in concrete jaarlijkse doelstellingen, gestructureerd rond concrete activiteiten en afgestemd op de beschikbare personele en financiële middelen.

Operationele en technische bijstand

Figuur 3: Operationele ondersteuning van het EUAA in Lampedusa

Met de goedkeuring van de wetgevingsvoorstellen in het kader van het pact wordt van het Agentschap verwacht dat het een aanzienlijke operationele aanwezigheid behoudt en tegelijkertijd zijn taken uitbreidt binnen de grenzen van de beschikbare middelen.

[Operationele en technische bijstand](#) aan de lidstaten zal blijven worden verleend in de vorm van [meerjarige en kortere operationele plannen](#), evenals in de vorm van specifieke

projectplannen.

De ondersteuning blijft flexibel en speelt in op veranderende migratietrends, nieuwe behoeften en operationele omstandigheden. Een degelijk *prioriteringsproces* zal leidend zijn voor zowel de voortzetting van bestaande ondersteuning als de lancering van nieuwe interventies, waarbij rekening wordt gehouden met de urgentie, de verwachte impact, de toegevoegde waarde voor de EU, de haalbaarheid van de interventies en de beschikbare personele en financiële middelen van het Agentschap. Daarnaast zullen de operationele capaciteiten verder worden aangepast, zodat het EUAA aan haar nieuwe verplichtingen uit hoofde van het pact kan voldoen.

Kwaliteitsborgingsmethoden, operationele instrumenten en geharmoniseerde procedures zullen consistent worden toegepast, terwijl goede praktijken worden uitgewisseld en de noodplannen door de lidstaten verder op elkaar worden afgestemd door middel van een gemeenschappelijke methodologie. De kaders voor inzetbeheer zullen worden versterkt om snelle en schaalbare interventies mogelijk te maken, en er zal tijdens alle operaties een mechanisme worden toegepast om ernstige of aanhoudende vermeende schendingen van grondrechten en verplichtingen op het gebied van internationale bescherming te beoordelen, te rapporteren en te escaleren. Alle interventies zullen exitstrategieën omvatten die erop gericht zijn de nationale capaciteiten te versterken en de duurzaamheid op lange termijn te waarborgen.

Het Agentschap zal zijn reactiecapaciteit verder consolideren door de ondersteunende functies te versterken, de paraatheidsplanning te verbeteren en operaties te ontwerpen binnen een overeengekomen kader dat gebaseerd is op systematische behoefteanalyses en gestructureerde prioriteringsprocessen. De inzet zal via de bestaande mechanismen worden voortgezet, onder meer door het inschakelen van externe deskundigen, en zal worden ondersteund door projectmanagementinstrumenten, systemen voor prestatiebewaking, nauw overleg met

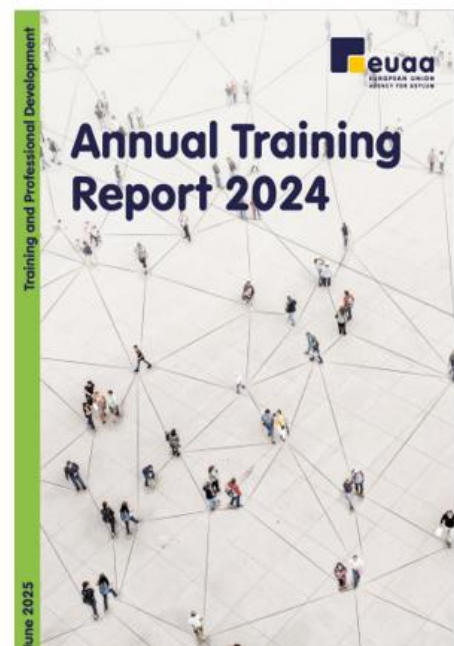
nationale contactpunten en duidelijke operationele richtsnoeren. Operationele ondersteuning kan ook bestaan uit de inzet van ondersteuningsteams voor migratiebeheer, in combinatie met het ter beschikking stellen of aanvullen van infrastructuur, zoals apparatuur, tijdelijke kantoren, faciliteiten en essentiële diensten, waaronder tolkdiensten, culturele bemiddeling en vervoer.

In overeenstemming met het kader van het pact zal het EUAA de uitvoering van het permanente mechanisme voor herplaatsing en andere solidariteitsmaatregelen ondersteunen, in samenwerking met de EU-solidariteitscoördinator. Er zal voorrang worden gegeven aan lidstaten die te maken hebben met onevenredige druk aan de buitengrenzen van de EU en aan lidstaten die kampen met aanzienlijke uitdagingen in verband met secundaire stromen. Het Agentschap zal de EU+-landen ook blijven ondersteunen bij de uitvoering en coördinatie van programma's voor hervestiging en toelating op humanitaire gronden via het netwerk voor hervestiging en toelating op humanitaire gronden, operationele bijstand op maat, de ondersteuningsfaciliteit voor hervestiging in Turkije en andere relevante derde landen, alsmede door ondersteuning van gemeenschapssponsoring en aanvullende trajecten.

Opleiding en professionele ontwikkeling

Opleiding en professionele ontwikkeling zijn van cruciaal belang om de asiel- en opvangstelsels in de hele EU te versterken en een grotere convergentie van de nationale praktijken te bevorderen. In overeenstemming met zijn mandaat zal het Agentschap doorgaan met het plannen, ontwikkelen en aanbieden van hoogwaardige opleidingen voor EUAA-personeel en voor personeel van nationale overheidsdiensten, rechterlijke instanties en nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor asiel en opvang.

Door nauw samen te werken met relevante deskundigenorganisaties zal het Agentschap het Europees asielcurriculum (EAC) verder uitbouwen en een praktijkgemeenschap opzetten die het continue leerproces en de uitwisseling van beste praktijken in de hele EU ondersteunt. Het Agentschap zal het aanbod van EAC-opleidingen uitbreiden en beheren op basis van vastgestelde behoeften, in overeenstemming met de kwaliteitsnormen voor hoger onderwijs en beroepsopleiding en met inachtneming van de wetgevingsinstrumenten van het pact zodra deze van kracht worden. Er zullen gerichte opleidings- en bijscholingsactiviteiten worden georganiseerd voor lidstaten waarvan de

Figuur 4: [Jaarlijks Opleidingsverslag 2024 van het EUAA](#)

asiel- en opvangstelsels onder onevenredig grote druk staan, waaronder gestructureerde opleidingen voor leden van asielondersteuningsteams en de asielreservepool. Daarnaast zullen er op ad-hocbasis opleidingsactiviteiten worden ontwikkeld en georganiseerd naar aanleiding van specifieke verzoeken van nationale autoriteiten.

De opleidingsactiviteiten zullen ook gericht zijn op het wegwerken van tekortkomingen die via het monitoringmechanisme van het EUAA zijn vastgesteld. Er zullen relevante opleidingen worden ontwikkeld en aangeboden aan deskundigen die bij monitoringmissies betrokken zijn, en de bevindingen van de monitoring zullen systematisch worden vertaald naar gerichte opleidingsmaatregelen. Ter ondersteuning van deze activiteiten zal het Agentschap de mechanismen voor de selectie en inzet van deskundigen die betrokken zijn bij de planning en uitvoering van opleidingen – op het gebied van zowel permanente, ad-hoc- als operationele ondersteuning – verder versterken.

Buiten de EU zal de opleidingsondersteuning aan partnerlanden worden versterkt als onderdeel van de inspanningen voor capaciteitsopbouw in het kader van de strategie voor externe samenwerking van het Agentschap. Deze steun zal worden verleend binnen de bestaande samenwerkingskaders en in overeenstemming met de vastgestelde prioriteiten en de beschikbare middelen. Waar relevant, wordt op het gebied van opleidingsactiviteiten gestreefd naar samenwerking met belangrijke belanghebbenden, waaronder de Europese Commissie, agentschappen voor justitie en binnenlandse zaken, de UNHCR, de IOM, de Raad van Europa en andere opleidingsnetwerken en organisaties, waaronder het maatschappelijk middenveld.

Kennis en monitoring op het gebied van asiel

Figuur 5: [Asielverslag 2025](#)

Dankzij de producten van het EUAA op het gebied van kennis van asiel zijn nationale autoriteiten beter toegerust om de onderlinge afstemming bij de besluitvorming inzake internationale bescherming te verbeteren, sneller beslissingen te nemen en de uniformiteit van de opvangvoorzieningen te vergroten.

In overeenstemming met de doelstelling van het pact om de convergentie verder te versterken, zal het EUAA samen met de lidstaten blijven werken aan de ontwikkeling van gezamenlijke analyses en landenrichtlijnen voor belangrijke landen van herkomst, op basis van de informatie over landen van herkomst (COI) van het EUAA. Op verzoek van de Commissie zal het Agentschap ook informatie en analyses verstrekken

met het oog op de aanwijzing van veilige landen van herkomst en veilige derde landen. De uitwisseling van informatie zal blijven worden bevorderd via gespecialiseerde landennetwerken, evenementen en specifieke hulpmiddelen, waaronder een COI-zoekmachine, een COI-helpdesk en het MedCOI-portaal (medische informatie over landen van herkomst), dat informatie biedt over de beschikbaarheid en toegankelijkheid van geneesmiddelen.

Om het situationeel bewustzijn en de paraatheid te versterken, zal het Agentschap een uitgebreid en actueel overzicht blijven bieden van de asielsituatie in de EU, met inbegrip van trends, procedures en praktijken in de EU+-landen. Dit omvat het verzamelen van gestandaardiseerde gegevens, het opstellen van toekomstgerichte analyses en strategische inzichten en het ontwikkelen van thematische en ad-hocverslagen. Deze activiteiten ondersteunen vroegtijdige waarschuwing, prognoses, crisispreventie en rampenplannen, en dragen zo rechtstreeks bij aan de uitvoering van het pact. Het Agentschap zal ook zijn jaarverslag over de asielsituatie in de EU blijven opstellen.

Om de kwaliteit, rechtvaardigheid en doeltreffendheid van asielprocedures en opvangstelsels te waarborgen, zal het EUAA in samenwerking met deskundigen uit de lidstaten en, waar nodig, maatschappelijke organisaties normen, indicatoren, praktische handleidingen, juridische publicaties en andere hulpmiddelen verder ontwikkelen. De acceptatie en de impact van deze instrumenten zullen worden geëvalueerd, onder meer door middel van een analyse van verwijzingen in de nationale jurisprudentie.

Tot slot zal het Agentschap zijn meerjarige monitoringprogramma vanaf 2026 volledig uitrollen, na een aantal proefprojecten in 2025. In het kader van deze vijfjarige cyclus zullen alle lidstaten worden gemonitord met betrekking tot de technische en operationele toepassing van het GEAS. De monitoringmethode zal zo nodig worden herzien om rekening te houden met de inwerkingtreding van het pact.

Horizontale activiteiten

Figuur 6: [EUAA-Strategie voor externe samenwerking](#)

Goed bestuur blijft centraal staan in het streven naar bestuurlijke excellentie. Het EUAA zal de internecontrolesystemen, de strategische planning en verslaglegging alsook de beheers- en evaluatieprocessen blijven versterken.

Een bekwaam en betrokken personeelsbestand is essentieel voor het verwezenlijken van de doelstellingen van het Agentschap. Het welzijn en de betrokkenheid van het personeel zullen regelmatig worden gemeten via speciale enquêtes.

De grondrechtenfunctionaris beheert het klachtenmechanisme, rapporteert regelmatig aan de raad van bestuur en draagt bij aan de transparantie via het jaarlijkse asielverslag van het Agentschap.

Het EUAA zal ook de samenwerking met belangrijke belanghebbenden, waaronder partnerlanden buiten de EU, versterken, in overleg met de lidstaten en de Commissie en in overeenstemming met de EUAA-verordening en het EU-beleid inzake externe betrekkingen. Verbindingsfunctionarissen zullen de betrokkenheid in de lidstaten ondersteunen en dit, afhankelijk van de beschikbare middelen, ook in partnerlanden doen. Het Agentschap zal nauw samenwerken met de Europese Commissie op het gebied van communicatieactiviteiten, bijdragen aan een correct beeld van asiel en vluchtelingen, en onjuiste informatie tegengaan.

